

SVĚT PSŮ 2/98

Ročník 70. • ISSN 1211-2976 • MK ČR 7412

2/1998 • 35,- Kč

SVĚT PSŮ

SVĚT PSŮ

Nový seriál:

Agility

FCI:

**Kalendář
výstav FCI**

**Můj život
s vlky**

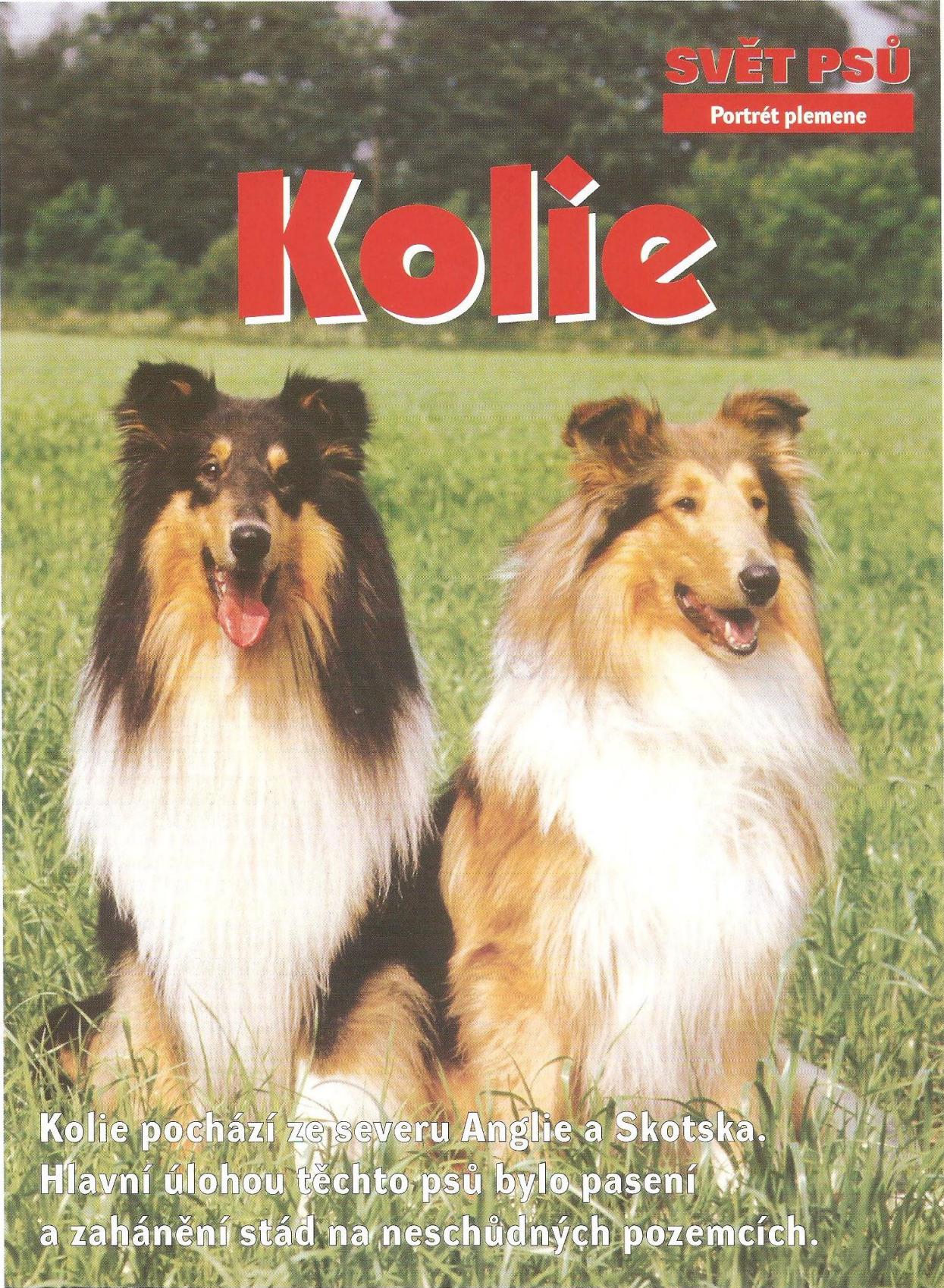
Inzerát s fotem – bezkonkurenční sleva!

SVĚT PSŮ

Portrét plemene

Kolie

A photograph of two Sheltie dogs sitting in a lush green field. The dog on the left has dark brown and tan fur, while the dog on the right has a lighter tan and white coat. Both dogs have long, flowing collars and are looking towards the camera with their mouths slightly open.

Kolie pochází ze severu Anglie a Skotska.
Hlavní úlohou těchto psů bylo pasení
a zahánění stád na neschůdných pozemcích.

Typická kolie zhruba v roce 1840

**Krása
zbarvení
blue merle**

Pasení stád převzala na skotské vysočině kolie, protože bez ní by nebylo možné vůbec uvažovat o hospodářském využití tohoto prostředí. Typ kolie určoval výběr k chovu. Kolie musela být inteligent-

ní, ovladatelná a velmi záleželo na její výkonnosti. Nesměla být rvavá ani kousavá, nesměla honit volně žijící zvěř. Kolie, u nichž se projevovaly ne-
žádoucí vlastnosti, se dále nijak neuplatňovaly. Kolie musela plnit své úlohy i na zemědělských usedlostech. Musela hlídat slepice, husy a veškeré zvířectvo usedlosti před zloději.

Skupinka kolíí se zbarvením sable, trikolor a blue merle

O původu názvu plemene (Collie) neexistuje nikde žádná spolehlivá zmínka. Dodnes není jasné, zda název tohoto plemene pochází od plemene černobílých ovčí Colley, nebo zda název plemene souvisí s bílým límcem kolíí (coll znamená také kruhový obojek). Keltské respektive galské slovo „col“ znamená tmavý, což se může také vztahovat k černým nebo černobílým psům.

Některé psy prodali jejich majitelé nepochybně také milovníkům tohoto plemene do měst, některá roztomilá štěňata se jako dárek jistě dostala také do rukou dětí majitele velkostatku. To byli psi, kteří se proslavili (a proslavili také toto plemeno) na výstavách. Ti se stali základním kamenem našeho dnešního chovu kolíí. Sama královna Viktorie chovala několik kolíí a od té doby se pravděpodobně datuje velká obliba tohoto krásného plemene. V roce 1871 nastoupila na výstavě v Birminghamu do kruhů původní varieta. Na řadě starých vyobrazení byli k spatření jen černí nebo černobílí psi - šlo o první kolie ve zbarvení sable. Ty se také pokládají za jedny z prapředků dnešních kolíí. Chovatelé psů se ujali tohoto atraktivního plemene a tím začalo vítězné tažení kolíí na celém světě. Mimo kolébku kolíí se chov rychle vyšvihl na vysokou úroveň ve Spojených státech. Až do druhé světové války spočíval chov kolíí převážně v rukou majetných chovatelů. Po skončení války se v USA vyvinul samostatný typ, který se liší od standardu FCI. Americký standard dovoluje i bílou kolii s barevnou hlavou a liší se i v údajích o velikosti plemene - ko-

houtková výška je 61 až 66 cm u psů a 55 až 60 cm u fen. Od anglických předstev o kráse kolí se dále odlišuje i americký typ hlavy psů tohoto plemene. Americké kolie byly dovezeny i do Evropy, ale protože v evropských státech je rozhodující standard FCI, upsal se tomuto typu kolí jen malý okruh milovníků.

První kolie byly do Německa importovány v roce 1885. V této době byly kolie nejen domácími a rodinnými psy, ale používaly se také jako armádní služební psi. Kolie si ve službě získaly vynikající pověst. Milovníci kolí pravděpodobně vědí, že skotský ovčák byl prvním vojenským a sanitárním psem vůbec.

Třebaže si kolie udělala tento výlet do vojenské historie, zůstala svému původnímu určení věrná a je stále oblíbeným ovčáckým a rodinným psem.

Po válce se s chovem kolí znovu začínalo i v Německu a stav populace psů tohoto plemene byl vylepšován importy ze země původu. Přímé vazby s německými poválečnými psy dnes již prakticky neexistují. Úspěšnost chovu kolí v Německu potvrzuje také počet nejvýznamnějších titulů světového vítěze. Upřímně však musíme přiznat, že šlo téměř vždy o potomky importů z anglického chovu.

Typ kolie se během let natolik změnil, že bychom vůbec nemohli srovnávat kolii z padesátých let s dnešním standardem.

Během této doby se nezměnil typ a vzhled kolie jen u její krátkosrsté variety.

Kolie je synonymem krásy a inteligence ještě dnes, ale je schopna plně rozvinout své vlohy a svoji inteligenci jedině v úzkém kontaktu s člověkem. Je velmi citlivá a neúměrná tvrdost jí nijak nepomůže, náladová povaha jejího majitele způsobuje, že se cítí nejistá. Cítí-li kolie odmítavé chování svého majitele vůči cizím, zapamatuje si to a chová se k nim rovněž odmítavě. V kontaktu s jinými zvířaty je schopna velmi rychle navazovat přátelství. Pokud kolie vyrůstá s dětmi a je na ně zvyklá, je vůči nim velmi přátelská. Její trpělivost s malými dětmi zachází tak daleko, že se od nich nechá i týrat. Rodiče by však vždy měli dbát na to, aby jim kolie mohla kdykoliv uniknout, a nikdy by neměli nechávat děti se psem bez dozoru. Pokud totiž kolie vydá varovné znamení, které nemyslí nijak zle, může to u ma-

Krátkosrstá kolie zbarvení blue merle

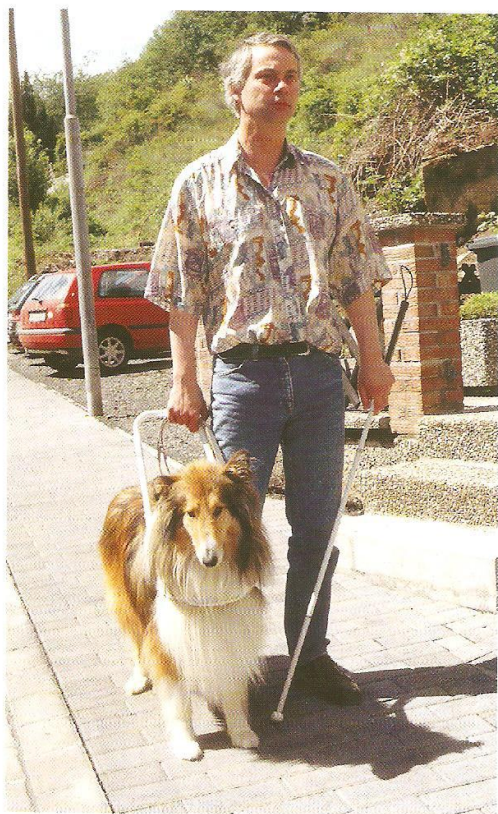

Krátkosrstá kolie

Impozantní vzhled

Kolie jako slepecký vodící pes

lého dítěte vést k nedorozumění a může to mít také zlé následky. Velmi opatrně je třeba postupovat s cizími dětmi, protože ne všechny kolie milují všechny děti.

Kolie se hodí pro člověka, který miluje krásu a má radost z její bohaté a pestré srsti, který chce mít dobře vychovatelného psa a který si přeje mít příjemného společníka.

Kolie jako záchranář

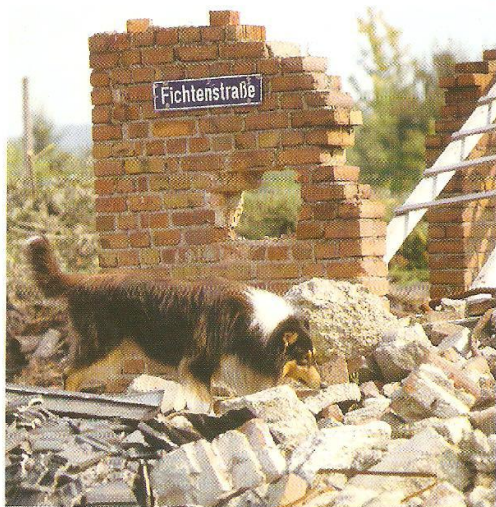

Foto: Krämer (11); plakát: Steimer; foto na titulu: Krämer

Kolie jako rodinný pes

Kolii můžeme bez starostí vodit všude s sebou. Kolie chce žít s rodinou, chce mít dostatek pohybu a je vhodná pro člověka, který je ochoten s ní strávit denně dvě hodiny na procházce. Je nešťastná, ponecháme-li ji dlouhé hodiny o samotě, nebo pokud musí svůj život trávit v kotci. Můžeme ji nechat celé hodiny samotnou, ale pak nestačí ji jen vyvenčit na zahradě. Velkou radostí kolie je dostatek volného pohybu. Nemá sklon vzdalovat se příliš od svého pána a neloví zvěř. Další příjemnou vlastností kolie je, že nepatří mezi tuláky. Často by pro ni bylo jednodušší, kdyby občas přeskočila plot, proklouzla odtrženým pletivem v rohu zahrady, nebo se prodrala větvcem živého plotu, ovšem kolie těchto možností nevyužívá. Něco jiného však je, dostane-li se pes na stopu háravé fence, pak mu samozřejmě není žádný plot dost vysoký.

Pořídíme-li si kolii (a to platí koneckonců o všech plemenech), znamená to začátek dlouholetého přátelství, ale také řady povinností. Důležitá je i otázka, kde kolii koupit. Kolie je čistokrevný pes, kterého bychom si měli obstarat jen u chovatelů organizovaných v chovatelských klubech. Chovatelé chovající kolie v chovatelských klubech musejí splnit řadu podmínek týkajících se zdravotního stavu chovných zvířat a podmínek jejich chovu. Tato ustanovení slouží na ochranu plemene a proti vykořisťování chovných zvířat množiteli. Vzhledem k tomu, že budoucí čtyřnohý společník má s námi strávit 10 až 14 let společného života, měli bychom si chovatelské stanice předem dobře

prohlédnout a štěně si pořídit až tehdy, když se nám chovatelská stanice zamlouvá.

Když stojíte před malou smečkou veselých štěňat, rozhodně nevíte, jaké štěně si vybrat. Jedno je krásnější než druhé. Při výběru štěněte si proto dejte načas. Dobře se podívejte na rodiče, přinejmenším na matku vrhu. Štěňata by měla k člověku přibíhat zvědavě a vesele a neměla by se strachy snažit schovat v koutě. Starší lidé by si měli vybrat raději klidnější a vyrovnané štěně. Jakmile se rozhodnete pro jedno ze štěňat, uzavřete s chovatelem kupní smlouvu. V té si nechte potvrdit, že je štěně v době odběru očkované, odčervené, bez parazitů, bez viditelných vad a onemocnění.

Nyní jste hrdými majiteli malého štěněte kolie. Dostali jste malého přítele a domácího společníka. Chovatel vám svěří malého živého tvora, který mu přirostl k srdci. Dozvíte se od něj, jak štěně krmit, na co je zvyklé a řadu rad a doporučení do budoucna.

Nyní je jen na vás, jak budete štěňátko přivýkat jeho novému prostředí. Chovatel vás jistě nenechá na holíčkách. Bude vám kdykoliv ochotně odpovídat na otázky, pomůže vám se vším potřebným. Možná zná dokonce vhodnou školu pro štěňata, kterou budete moci navštěvovat se svým štěnětem. Slovem i činem vám bude jistě pomáhat i později.

Heinz Bürau

Turnajový sport s kolii

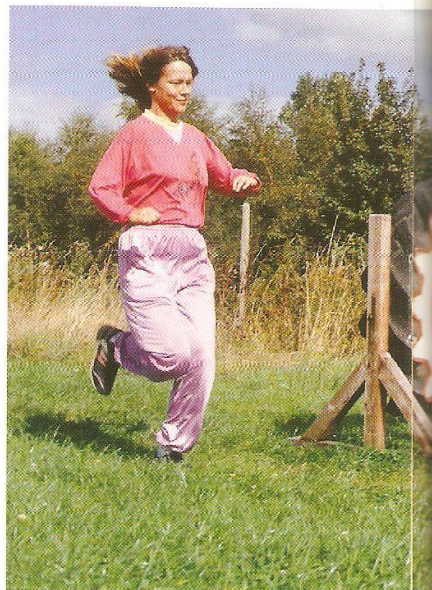

Foto autor

50 let organizovaného chovu kolií u nás

Založení klubu

První snahy o založení chovatelského klubu byly již v roce 1924, další v roce 1936. Po skončení války nastal nový rozmach plemene a založení klubu se stalo téměř nutností. Za pomoci tehdejšího Teriér klubu a především významného kynologa Františka Horáka z Klánovic byla svolána přípravná schůzka budoucí organizace koliářů. Ustavující schůze Klubu chovatelů skotských ovčáků - kolií byla svolána na 4. října 1947 do hotelu Metropol-Zlatá husa v Praze. Nová organizace byla hned od počátku velmi aktivní a rychle získávala další členy. Během půl roku měl klub téměř 500 členů, a stejně tak dynamicky narůstal počet chovných zvířat.

Lassie se vrací

K velké popularitě plemene přispělo bezpochyby promítání amerického filmu Lassie se vrací. Tato popularita měla však i své stinné stránky. Chovat začali i lidé, kterým nešlo o kvalitu, ale pouze o zisk. I tuto situaci klub zvládl,

Chov kolií má v naší zemi dlouholetou tradici. Dnes již těžko zjistíme, odkud první kolie pocházely, ale víme, že zde byly již před první světovou válkou. O jejich tehdejší oblibě svědčí fakt, že v roce 1901 na 1. mezinárodní výstavě psů v Královské oboře v Praze byly kolie po bernardýnech druhé nejpočetněji zastoupené plemeno. Kolie se chovaly především na venkově a zdaleka nebyly tak elegantní a ušlechtilé, jak je známe dnes.

především zásluhou skutečných chovatelů, kteří v tehdejších podmínkách dokázali plemeno povznést na velmi slušnou úroveň.

Trnitá cesta

Ke stávajícímu klubu se v roce 1951 připojila organizace chovatelů chrtů, které v té době hrozil zánik, a klub změnil svůj název na Československý klub chovatelů skotských ovčáků a chrtů. Nebylo to však nadlouho, při celkové reorganizaci kynologie v letech 1951 a 1952 byly vydáním zákona č. 68 zrušeny veškeré spolky a s nimi i klub kolíí. Chov psů byl řízen Svazarmem. Neznamenalo to však konec aktivitám kolíířů. V době před násilným rozpuštěním měl klub 1300 členů a byl tehdy největším speciálním klubem nejen v rámci republiky, ale i na světě. V roce 1957 přešel chov kolíí do právě vzniklého Svazu chova-

telů drobného hospodářského zvířectva jako složka Národní fronty a oficiální činnost klubu mohla pokračovat. Ale ani to nebylo bez komplikací, kolie byla znovu zařazena mezi služební plemena do Svazarmu a teprve v roce 1959 trvale vrácena pod ČsChDZ, kde byly vytvořeny dva samostatné kluby - Klub chovatelů chrtů a Klub chovatelů skotských ovčáků - kolíí. Název klubu se znovu změnil po roce 1960, kdy přibýlo další plemeno - šeltie. V roce 1979 přicházejí chovatelé velškorgi, kteří pak v roce 1991 utvořili svůj speciální klub. Na Slovensku vznikl samostatný klub chovatelů kolíí a velškorgi v rámci federalizace v roce 1969.

Také chov bearded kolíí začínal u kolíířů a zůstal tam až do získání dostatečné členské základny a vytvoření samostatného klubu. Ihned po „sametové revoluci“ vystupuje klub kolíířů ze Svazu chovatelů a je od

roku 1989 registrován jako Klub chovatelů kolíí a sheltií - Praha. Tento, tedy původní klub zůstává stále neaktivnější a nejsilnější, i když v roce 1990 vznikl také na Moravě klub kolíí a šeltií a další klub šeltií v Čechách.

Dnešní Klub chovatelů kolíí a sheltií má téměř 550 členů a ročně zapisuje cca 600 štěňat kolíí a 300 štěňat šeltií.

Během padesáti let trvání klubu dosáhl chov obou plemen vysoké úrovně. Vezmeme-li v úvahu těžké začátky s několika málo chovnými jedinci, omezený počet importů, téměř nemožné krytí v zahraničí a nedostatek odborné literatury, jsou výsledky se světem srovnatelné. Za to všechno patří poděkování poctivým chovatelům a obětavým funkcionářům, kteří nelitovali času a peněz pro rozvoj chovu našich krásných a ušlechtilých psů.

Mlada Svobodová

Kolie

Země původu:	Velká Británie
Skupina FCI:	Č. standardu FCI dlouhosrsté kolie – 156; č. standardu FCI krátkosrsté kolie – 296
Velikost:	pes 56 až 61 cm, fena 51 až 56 cm
Srst:	přízpůsobuje se obrysovým liniím těla, je velmi hustá, na omak drsná. Podsada měkká hustá. Bohatá hříva a límec, srst masky a obličejové části hladká a krátká. Srst na špičkách uší hladká a krátká, směrem k základně ucha srsti přibývá. Hrudní končetiny s dobrými praporci, pánevní končetiny nad hlezem bohatě osrstěny. Ocas s velmi bohatou srstí.
Barva:	tři uznané barevné variety: sable/white, trikolor a blue merle Sable: jakýkoliv odstín od světle zlaté po sytě mahagonovou Trikolor: převážně černá se sytě hnědými odznaky. Červený nádech nežádoucí. Blue merle: převážně jasná stříbřitě modrá, černé stříkaná nebo mramorovaná, hnědé odznaky nežádoucí Všechny barevné rázy: bílé znaky a límec
Povaha:	velmi krásný pes s nedbalou elegancí a ušlechtilostí. Vyvážená bez jakékoliv stopy nervozity nebo agresivity.
Použití:	kolíi lze cvičit pro všechny účely, pokud je radost z výcviku oboustranná. Dril a nátlak u ní vyvolávají tvrdohlavost. Možné je všechno – počínaje obranou, výcvikem slepeckého psa až po záchranářského psa pro vyhledávání pohřešovaných osob.
Výchova:	snadno vychovatelný pes, vychovávat se však musí stejným dílem důsledností a chválou
Péče:	v principu snadná. Pravidelné kartáčování každé dva týdny, jen během línání denně.
Pohyb:	kolie je pes, který má radost z pohybu a miluje každodenní procházky. Protože je to původně ovčácký pes, potřebuje pohyb, potřebuje namáhat své svaly a vydováět se.
Zdraví:	nemá jiné problémy než ostatní plemena, je odolná. Chovatelským cílem je udržení dobrého zdraví populace. Od jednoho roku lze s kolíí běhat u kola.
Předpokládaný věk:	10 až 14 let

Kluby v ČR:	Klub chovatelů kolíí a sheltií , Stanislav Sys, Pišovická 13, 143 00 Praha 4, tel.: 02/402 44 15 Moravskoslezský klub kolíí, šeltií a velškorgi , Sylvia Bučková, Hrad 389, 768 11 Chropyně
Zahraniční kluby:	Deutscher Collie Club e.V. G. Scheithe, St. Wendler Str. 62 b, D-66892 Bruchmühlbach – Miesau; tel. +49/6372/45 67 Club für Britische Hütehunde Peter Zimmer, Dopheide 53, D-33758 Schloß-Holte, tel. +49/5207/8330